

BILAG C1

Mirco Reimer-Elster: ”En ny politisk spilleplade presser Danmark til at blive en stor-spiller i Arktis”.

Tv2.dk. 17.5.2021. Uddrag.

Mirco Reimer-Elster er cand.mag i amerikanske studier og politisk kommentator på Tv2.

I arktiske sammenhænge spiller Danmark med i toppen af poppen i international politik. Under Den Kolde Krig talte man ofte om, at Danmark havde et ”Grønlandskort”, som danske regeringer kunne tage i brug overfor USA. Formålet med ”Grønlandskortet” var at opnå indflydelse og fordele i Washington. I dag er det fortsat særligt Grønland, der giver Danmark adgang til interessante internationale fora som Arktisk Råd. Med andre ord skyldes Danmarks privilegerede politiske position i den her sammenhæng ikke politisk snilde, men snarere Grønlands geografiske beliggenhed. Eller for at sætte det endnu skarpere op: jo vigtigere Arktis bliver for amerikanerne, jo nemmere bliver det for Danmark at få adgang til og påvirke centrale beslutningstagere i Amerika.

Grønland og det arktiske område vil fremadrettet atter være adgangsbilletten til amerikanernes opmærksomhed i et omfang, som Danmarks størrelse ikke naturligt berettiger til. Med sin placering mellem Nordamerika og Rusland (for)bliver Grønland den politiske pendant til at stå tilbage med drømmeboligen i ”Beliggenhed, beliggenhed, beliggenhed”.

Det øgede amerikanske fokus på Arktis er særlig værdifuldt for Danmark, fordi det falder sammen med en større og vigtigere udvikling i forholdet mellem Danmark og USA. I flere årtier har Danmarks største trumf i relationen til USA været den aktivistiske udenrigspolitik og bidraget til militære konflikter. Det har givet Danmark politisk kredit og adgang til magtens centrum i et uhørt omfang. Men tiden med danske bidrag i Afghanistan, Irak og Libyen er nu så småt ved at rinde ud, og dermed bliver der brug for et andet udenrigspolitisk område, hvor Danmark kan imponere amerikanerne, hvis man vil fastholde den særlige status. Her kan man med fordel prioritere aktivisme i Arktis.

I 2015 blev Barack Obama den første siddende amerikanske præsident, der besøgte Arktis. Dengang blev Grønland især brugt som et eksempel på klimaforandringerne konsekvenser. Fire år senere luftede den daværende amerikanske præsident Donald Trump ideen om at købe Grønland, og Trumps udenrigsminister Mike Pompeo gjorde det i en tale i Finland klokkeklart, at sikkerhedspolitikken og stormagtsrivaliseringen for alvor (igen) var blevet sat på amerikanernes arktiske dagsorden. Det var en udmelding, som stod i skærende kontrast til Rigsfællesskabets ambition om, at Arktis skal være et lavspændingsområde.

Det bemærkelsesværdige set med danske øjne er dog, at Trump-administrationens øgede fokus på stormagtspolitikken i Arktis tilsyneladende har overlevet magtskiftet i Det Hvide Hus. Det mest sandsynlige scenarie er endda, at fokusskiftet er kommet for at blive. Lægger man den åbning for kommerciel aktivitet af Arktis, som klimaforandringerne medførte, oveni fokusskiftet i Det Hvide Hus, har man ingredienserne til en politisk kampplads af kaliber. Det er en kampplads, hvor man som Rigsfællesskab skal være meget varsom med, at man ikke risikerer at blive holdt ude af de store drenge i bedste Super League-stil.